

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Nasz Przyjaciel“ i „Rolnik“

„Drwęca“ wychodzi 8 razy tygodniowo we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,35 zł z doręczeniem 1,50 zł miesięcznie. Kwartalnie wynosi 4,00 zł, z doręczeniem 4,50 zł. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 10 gr, na stronie 3-linowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej. Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Drwęca“ Sp. z o. p. w Nowemiście.

Adres telegr. „Drwęca“ Nowemiasto-Pomorze.

Rok VII.

Nowemiasto-Pomorze, Czwartek, dnia 24 marca 1927.

Nr. 36

Co będzie dalej?

Okres wygaśnięcia mandatów poselskich dobiega do końca — a jak będzie z nowymi wyborami?

Zbliża się szybko termin wygaśnięcia mandatów, powierzonych członkom Izby przez społeczeństwo. — W listopadzie bowiem upływa czasokres pięcioletni od ostatnich wyborów. W listopadzie albo w grudniu powinny się odbyć nowe wybory. Pod tym względem konstytucja zawiera postanowienie, które nie pozostawia żadnej wątpliwości. W normalnych warunkach już byłoby przygotowanie do nowych wyborów w całej pełni. Tym razem stoi wszystko jeszcze w zawieszaniu. Bo nikt nie wie, jak będzie dalej — Rząd otacza się płaszczem milczenia i nimbem tajemniczości. Mówią, jakoby w rządzie noszono się z myślą przedłużenia trwania obecnej kadencji Izby poselskiej. Rządowi pewno byłoby to i na rękę — bo podług ustawy o pełnomocnictwach, pełnomocnictwa dane swego czasu rządowi, mocą których on posiada prawo dekretowania ustaw w znacznej części wypadkach bez sejmu i senatu, trwają aż do zebrania się nowego parlamentu. Więc rząd przez przedłużenie kadencji zatrzymałby nadal swe pełnomocnictwa. By jednak móc przedłużyć kadencję, trzeba by zmienić Konstytucję, a w tym właśnie sęk. Bo do zmiany Konstytucji potrzeba większości 2/3 głosów, a wątpliwą rzeczą, czy ona się na to znajdzie. Pozostaje więc tylko droga normalna, a mianowicie nowe wybory. Na zasadzie Konstytucji nowe wybory mają nastąpić w 90 dni, od dnia rozpisania wyborów. Pytanie teraz, czy rząd będzie czekał na wygaśnięcie mandatów t. j. do listopada, czy też parlament rozwiąże. Ale i tu nowe trudności. Jeżeli będzie czekał do listopada, to dnia 1 listopada przypada termin, kiedy rząd musi przedłożyć parlamentowi budżet, który on ma do dnia 1 kwietnia opracować. Czyż mamy żyć bez budżetu? Jeżeli zaś przyspieszy termin rozwiązania Sejmu, to bodajże powinien to uczynić w takim czasie, by do 1 listopada parlament mógł się zebrać na zastrzeżoną konstytucyjnie sesję budżetową.

To są piekące pytania, które siłą faktów nam się narzucają. Jak przedstawia sobie ich rozwiązanie rząd, trudno przewidzieć i nikt nic pewnego nie wie — aui nie wiadzie nawet, czy rząd ma już pod tym względem jasno wytknięty plan postępowania i działania.

W każdym razie należy — zdaje się — oczekiwać jeszcze w tym roku nowych wyborów, albo jeżeli nie w tym, to na początku przyszłego. Ale wynik wyborów, któreby się odbyły na podstawie dotychczasowej ordynacji wyborczej, byłby prawdopodobnie wprost fatalny dla państwa. Należy przypuszczać, że przy tych wyborach partie skrajnie lewicowe wraz z mniejszościami narodowymi uzyskałyby większość, a z takim sejmem i senatem, to pewno nawet obecnemu rządowi byłoby trudno rządzić. To też wszystkie narodo- i państwowe czujące i myślące stronnictwa gorączkowo zabiegają o zmianę dotychczasowej ordynacji wyborczej. Piszaliśmy o tem w przedostatnim numerze gazety. Ale sprawa ze zmianą ordynacji tej następcza poważne trudności i coraz bardziej komplikuje się. A rząd wobec tych zabiegów co do zmiany ordynacji wyborczej zajmuje stanowisko bierne i nie miesza się z gołą do tej sprawy. Jak przeto widzimy, otacza nas w kolo mgła niepewności i nie widać zgola drogi, którą potoczy się nasze życie państwowe w przyszłości.

Pierwszy krok ku wznowieniu rokowań handlowych z Niemcami.

Warszawa, 21. 3. Dziś przyjęcie minister Zaleski posła niemieckiego Rauschera, który przedstawił mu aprobatę rządu Rzeszy na stanowisko, zajęte przez Stresemanna podczas spotkania w Genewie. Równocześnie p. Zaleski przedstawi Rauscherowi stanowisko rządu polskiego, który uznał zasady, ustalone przez p. Zaleskiego w Genewie.

Rokowania polsko-niemieckie będą się tymczasem odbywały przy pomocy czynników dyplomatycznych. Dopiero po ustaleniu pewnych szczegółów przystąpią do rokowań obie, wyznaczone w tym celu delegacje.

List episkopatu polskiego do narodu polskiego.

Już kilkakrotnie w czasach ostatnich zarówno w listach pasterskich, jak i na Zjazdach Katolickich ostrzegaliśmy przed niebezpieczeństwami, grozącymi dziś Kościołowi i Polsce.

W przeszłorocznych Zjazdach Katolickich wezwano katolików do szeregowania się ku obronie rodziny chrześcijańskiej, zagrożonej projektami przez ślaby cywilny i rozwody. Padły też ostrzeżenia przed szerzącą się w Polsce agitacją masonerii, która, wiążąc swych członków postępowaniem dla ludzi obcych, nieraz interesem Polski wrogim, zagraża nietylko Kościołowi, lecz i Państwu.

Na wspólnych konferencjach naszych, zarówno dawniej odbytych, jak i obecnej omawialiśmy oprócz spraw, związanych z Konkordatem, przede wszystkim niebezpieczeństwa, grożące religii i Kościołowi w Polsce. Niebezpieczeństwa te są znane: projektowany zasmak na Sakrament Małżeństwa, rozruchowanie się publiczne a bezkarne w zepsuciu obyczajów, w rozpamiętaniu w tańcach i publicznych widowiskach, naigrzawający się z wymaganiami przyzwoitości i poczucia moralnego, w sprzedawaniu i wystawianiu na widok publiczny wydawnictw pornograficznych, dalej naderżanie pewnej części prasy na religję i Kościół, szerzenie się sekciarstwa dzięki poparciu wpływowych czynników. Ostrzegaliśmy i ostrzegamy, że przez to wszystko otwierają się w Polsce na oścież wrota dla anarchii moralnej i korupcji.

Nienastanie i jednomyślnie cały Episkopat Polski ostrzega o niepokojącym stanie duchowym w Polsce, który się tak ściśle i bezpośrednio łączy ze zdrowiem duchowym i przyszłością narodu i Ojczyzny.

Nie ustaje też Episkopat w nawoływaniu usilnym do szeregowania się katolików ku obronie najdroższych ideałów. Żyjemy nadzieją, że głos nasz w tych chwilach

doniesionych usłyszany i wysłuchany będzie.

Taszymy to sobie tembardziej, bo z radością stwierdzamy, jak coraz wyraźniej i coraz śmielej ujawnia się w społeczeństwie zbawienna wiadomość, że dzisiaj w naszym rozbitciu zjednoczenie może się dokonać na tych zasadach moralnych, które głosi Kościół Chrystusowy.

Dziś już nawet całe łamy społeczeństwa otwierają i publicznie stwierdzają, że jedynie nauka Chrystusa jest źródłem i jedynym skutecznym środkiem przeciw rozpręczeniu i bolszewizmowi.

Jakkolwiek sami stoimy ponad partjami, to jednak oceniamy w pełni ten zdrowy odruch w życiu publicznym.

Warszawa, 16. 3. 1927 roku.

Ks. Aleksander Karaynal Kakowski, Ks. August Hlond, Arcybiskup Gnieźnieński i Poznański, Ks. Józef Teodorowicz, Arcybiskup obrządku ormiańskiego Lwowski, Ks. Bolesław Twardowski, Arcybiskup Lwowski obrządku łacińskiego, Ks. Romuald Jalbrzykowski, Arcybiskup Wileński, Ks. Anatol Nowak, Biskup Przemyski obr. łac., Ks. Leon Wałęga, Biskup Tarnowski, Antoni Julian Nowowiejski, Biskup Płocki, Ks. Grzegorz Chomyszyn, Biskup Stanisławowski, Ks. Augustyn Łosiński, Biskup Kielecki, Ks. Zygmunt Łoziński, Biskup Piński, — Ks. Marjan Felman, Biskup Lubelski, Ks. Stanisław Gall, Biskup Wojsk Polskich, Ks. Adolf Szalątek, Biskup Łucki, Ks. Henryk Przeździecki, Biskup Podlaski, Ks. Stanisław Łukomski, Biskup Łomżyński, Ks. Wincenty Tymieniecki, Biskup Łódzki, Ks. Teodor Kubina, Biskup Częstochowski, Ks. Stanisław Oronowski, Biskup Chełmiński, Ks. Arkadiusz Lisiecki, Biskup Katowicki, Ks. Władysław Krywicki, Biskup Wikarjusz Kapt. Diecezji Włocławskiej, Ks. Paweł Kubicki, Biskup Saffragan Sandomierski, Ks. Adolf Jelewicki, Biskup Saffragan Lubelski, Ks. Czesław Sokolowski, Biskup Saffragan Podlaski.

Zmiany w armji.

Gen. Sosnkowski inspektorem armji. — Ostatnie nominacje. — 20 nowych generałów, 50 pułkowników.

Warszawa, 19. 2. Dokonane zostały nowe nominacje na wyższe stanowiska w armji. Na stanowisko inspektora armji, wyznaczono dotychczasowego dowódcę O. K. VII, w Poznaniu gen. dotychczasowego dowódcę O. K. Grodno gen. Kazimierza Dzierżanowskiego, dowódcę O. K. Grodno — gen. Truskolaski, dowódcę O. K. Łódź — gen. Romualda Dąbrowskiego. W dniu dzisiejszym nastąpi szereg nominacji na generałów brygady i pułkowników.

Warszawa, 19. 3. Z okazji dzisiejszej galówki, dokonano szereg kombinacji. A więc 20 pułkowników mianowano generałami brygady, a 50 podpułkowników

— pułkownikami. Kilka dni temu podpisano nową listę emerytów i to przeważnie ludzi, którzy mogli i nadal pozostać w armji czynnej, a dziś z tak nadzwyczajnej okazji, jak imieniny premiera, robi się coraz to nowych dygnitarzy.

Między innymi stopień generała brygady otrzymali pułkownicy: Katrzeba, Rozen, Reupert, Mecnarowski, Sikorski Bronisław, Słowiński Stanisław, Dąbrowski Romuald, Mackiewicz, Zawistowski, Sikerki Franciszek, Wiczorkiewicz Wacław, Dowojno-Soltehub, Kornacki, Censare, Wołkowicki, Popowicz, Przerdziecki, Sechaczewski, Wilczyński.

Likwidacja strajku włókienniczego w Łodzi.

Robotnicy przyjęli arbitraż Rządu i wracają do pracy.

Łódź, 20. 3. Robotnicy i fabrykanci zgodzili się na arbitraż rządu. Strajk powszechny został odwołany. W poniedziałek robotnicy włókienniczy wrócili do pracy.

Obrady międzywzwiązkowej komisji robotniczej nad sytuacją strajkową trwały bez przerwy 6 godzin.

P. wojewodę proszono nawet o przedłużenie terminu wyznaczonego do udzielania odpowiedzi do godz. 5 po południu.

Na zebraniu przeważała początkowo tendencja strajkowa. W pierwszych godzinach po południowych rozeszły się nawet pogłoski o odrzuceniu arbitrażowej propozycji rządu. Tymczasem tajne głosowanie nad sprawą arbitrażu przyniosło niespodziewany wynik.

Większość członków komisji zgodziła się na arbitraż rządowy i na podjęcie pracy w fabrykach włókienniczych w poniedziałek.

Decyzja komisji została natychmiast zakomunikowana wojewodzie łódzkiemu z tem zastrzeżeniem, że arbitraż obejmie również pracowników biurowych i majstrów fabrycznych.

Zawiadomiony o wyniku obrad komisji, p. wicepremier Bartel, odpowiedział, iż rząd zgadza się na ten warunek.

Również przemysłowcy zawiadomili pana wojewodę, iż godzą się na arbitraż rządu.

W ten sposób strajk włókienniczy w Łodzi został szczęśliwie zlikwidowany i proklamowania strajku powszechnego zaniechano.

Fabryki łódzkie znowu w ruchu.

Łódź, 21. 3. W przemyśle włókienniczym strajk został zlikwidowany. Tam, gdzie można było podjąć pracę bez większych trudności technicznych, podjęta ona została w całości, gdzie trudniej zaś, podejmowana jest stopniowo.

W sprawie strajku piekarzy i metalowców toczą się rokowania między zainteresowanymi stronami przy udziale inspek. pracy.

Istnieje możliwość, że i ten zatarg zostanie wkrótce zlikwidowany.

Ostry zatarg polityczny między Włochami i Jugosławią.

Nota włoska do państw europejskich. — Alarmy wojenne. — Stanowisko Anglii. — „Times” mówi o Francji.

Londyn, 20. 3. Rząd włoski doręczył w piątek wieczorem rządowi angielskiemu i rządowi innych państw europejskich notę, w której twierdzi, że otrzymał informacje o przygotowaniach na terenie Jugosławii, mających na celu zbrojny napad na terytorjum Albanii i obalenie obecnego rządu albańskiego. Ponieważ rząd włoski zawarł z obecnym rządem albańskim traktat o wzajemnej pomocy, nie mogą Włochy zgodzić się na tego rodzaju próby przewrotu.

„Times” przestrzega z wielkim naciskiem Jugosławię przed niebezpiecznymi eksperymentami, które mogłyby co najmniej zagrzać pokójowi na Bałkanach a nawet pociągnąć za sobą daleko niebezpieczniejsze skutki. Zapowiedź nowej awantury albańskiej w Ju-

gosławii jest najgorszym wskaźnikiem obecnego położenia. Polewiczny jej sukces mogłyby już spowodować interwencję Włoch w obronie status quo w Albanii. Skutki takiej awantury mogłyby być nieszczęsne. W najlepszym razie zniszczyłyby one pokój bałkański a w najgorszym wypadku mogłyby one zagrozić daleko idącymi konsekwencjami.

Tego rodzaju widoki są sprzeczne z poglądami wszystkich rozumnych ludzi w Anglii a tem bardziej we Francji, której przyszłość dla państwa jugosłowiańskiego nie pociąga żadnych zobowiązań za sobą a w każdym razie nie w kierunku ochrony Jugosławii przeciw dyplomatycznym lub innym skutkom „agresywnej głupoty”.

Burzliwe posiedzenie parlamentu jugosłowiańskiego.

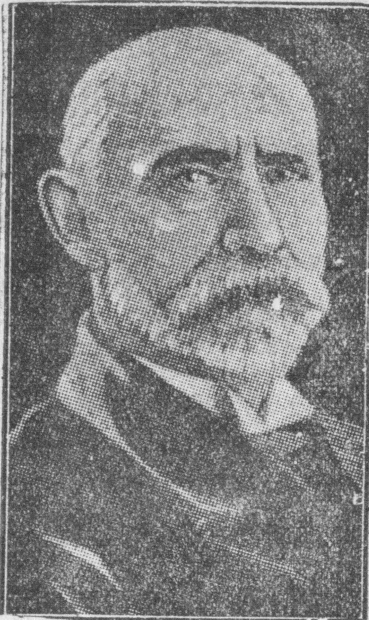
Wrogle okrzyki przeciw Włochom i przedstawicielowi dyplomatycznemu Rzymu.

Białogród, 21. 3. Dziś o o godz. 11-tej przed południem rozpoczęła się w parlamencie dyskusja nad exposé ministra spraw zagr. Pericza.

Podczas mowy byłego ministra spraw zagr. Trumbicza, który krytykował ostro italo-filską politykę Ninczyca, przyszło do gwałtownych zajść. Ze strony opozycji zaczęły odzywać się wrogle Włochom okrzyki. Jeden z posłów, zwracając się do loży dyplomatycznej, gdzie w pierwszych rządach siedział poseł włoski gen. Bodrero zawołał: „Poseł włoski gen. Bodrero jeszcze ciągle tu siedzi. Precz z nim. Poseł jugosłowiański musi już Rzym opuścić.”

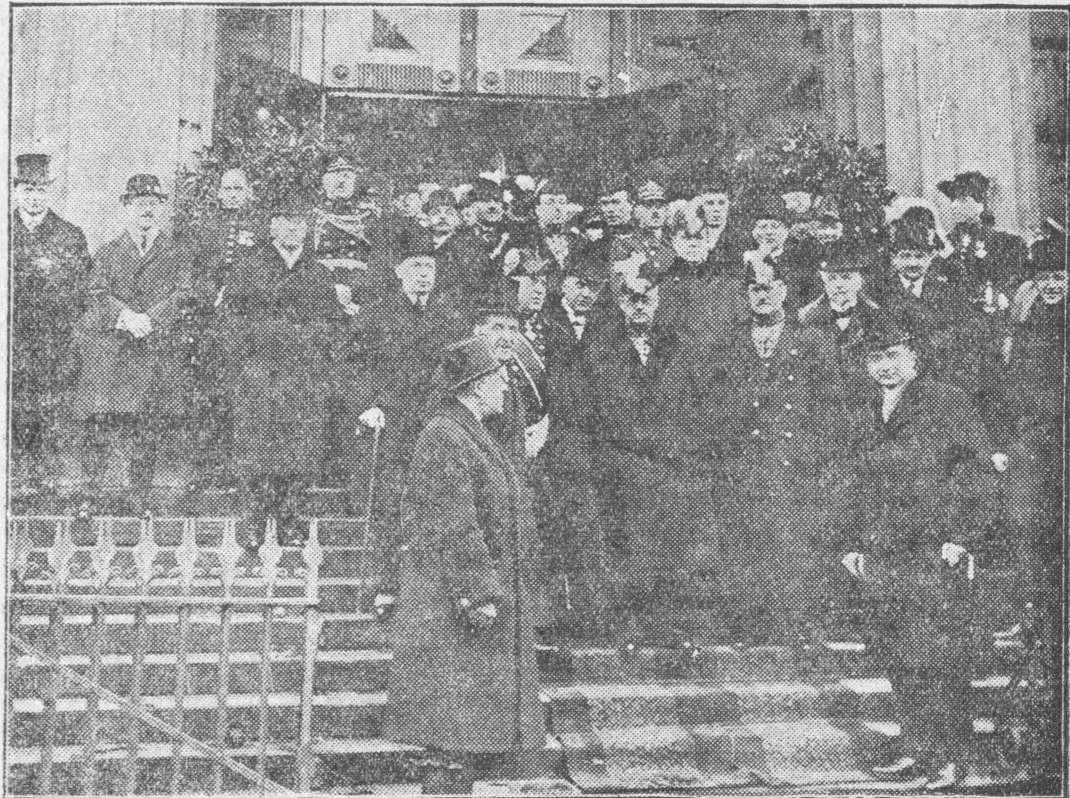
Opozycja przyjęła słowa tego posła burzą oklasków. — Przewodniczący przerwał natychmiast posiedzenie i opuścił sejm. Członkowie rządu zbrali się na naradę w celu omówienia położenia.

Janis Czakste, prezydent Łotwy

zmarł w dn. 14 b. m., przeżywszy lat 67.

Nabożeństwo ku czci zmarłego prezydenta Łotwy Janisa Czakste.

Korpus Dyplomatyczny oraz przedstawiciele polskich Władz Rządowych, wychodzą po nabożeństwie z kościoła Ewangelickiego.

Ogniste strzały.

Radomno. Przejęty strzałą druha Dombrowskiego łączę takową druha Jana Budzichowskiego Nowydwór i składam równocześnie 10 zł na ręce druha Kryna, jako cegielkę sztandaru.

Antoni Hozenberg.

Warunkowe postępowanie konkursowe.

Po przeprowadzonej po myśli § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 5 lipca 1925. Dz. U. Rz. P. Nr. 74 poz. 520 rewizji koncesji na sprzedaż wyrobów tytoniowych ogłasza się niniejszem konkursiem nadania koncesji na detaliczną sprzedaż wyrobów tytoniowych w następujących miejscowościach powiatu lubawskiego.

Nazwa miejscowości i ilość mających być nadanych koncesji:

Bielice	1	Łąki	1	Rywałdzik	1
Bratjan	2	Łązyn	1	Samolawa	1
Bratuszewo	1	Małe Bałówki	1	Skarlin	2
Byszwałd	1	Marzęcice	1	Sąszenko	1
Ciche	1	Mikolajki	1	Sumin	1
Fitowo	1	Montowo	1	Swiniarc	1
Grasowo	1	Mroczo	2	Szczepankowo	1
Gredziczno	1	Nawra	1	Szwarcenowo	1
Gwiżdżyny	1	Nielbark	1	Tereszewo	1
Jamielnik	1	Niem. Brzozie	2	Tomaszewo	1
Jeglja	1	Nowemiaste	6	Traszczyny	1
Kazniece	1	Nowydwór	1	Tzcina	1
Kielpiny	1	Omule	1	Tvlice	1
Krotoszyń	2	Osetwo	1	Wałdyki	1
Krzemieniewo	1	Ostaszewo	1	Wawrowice	1
Kurzątaik	1	Ostrowite	1	W. Bałówki	1
Lekarty	1	Otręba	1	W. Pacóitowo	1
Lipinki	2	Radomno	2	Wonna	1
Lubawa	14	Rakewice	1	Zielkovo	1
Łąkorz	2	Rozental	1	Złotowo	1
Łązek	1	Rybno	1	Zwiniarz	1

Ponadto mogą być nadane koncesje na detaliczną sprzedaż wyrobów tytoniowych w innych mniejszych wioskach i obszarach dworskich.

W konkursie mogą brać udział tylko osoby uprzywilejowane w rozumieniu § 1 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27. XII 1924. Dz. U. Rz. P. Nr. 114 poz. 1022.

Wzywa się przeto osoby uprzywilejowane do wniesienia prawidłowo ostemplowanych podań wiarygodnymi dowodami do Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów Państwowych w Brodnicy w terminie do 10 go kwietnia 1927 r.

Do podań o nadanie koncesji na sprzedaż wyrobów tytoniowych załączone być mają następujące załączniki:

1. metryka urodzenia, lub świadectwo pełnoletności.
2. świadectwo przynależności, względnie świadectwo obywatelstwa polskiego.
3. świadectwo moralności z ostatniej daty.
4. poświadczenie właściciela lokala, że w razie uzyskania koncesji lokalem tym będzie petent istotnie rozporządzał.
5. dowód, że petent należy do osób uprzywilejowanych.

Zauważa się, że jeśli do prośby nie dołączono podanych wyżej załączników może być ona z tego tylko powodu nie brana pod rozwagę, jeśli jest jakkolwiek inny uprzywilejowany petent.

Brodnica, dnia 16 marca 1927 r.

Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych.

J. GORLIC.

36

NARZECZONA Z „TITANIKA”.

ORYGINALNA POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA.

(Ciąg dalszy).

I jakby chciał ją unieść na rękach, objął ją znova.

— Paść mnie Ryszardzie, paść mnie! Nie czyni mnie jeszcze nieszczęśliwszą, niż jestem! — błagała go ze łzami wsiadając się wysunąć z silnych ramion. — Dałam Sidneyowi Hollisterowi moje słowo, podobnie jak i staremu Fredowi Webbowi, który był wobec mnie takim szlachetnym i zacnym od pierwszej chwili naszego poznania się. Przysięgłam przed ołtarzem... i nie zmięć mej przysięgi!

Ryszard uwolnił ją z ramion.

Cofnął się z ponurym ogniem w oczach. Odsunął ją od siebie, gdy chciała ująć jego rękę, płacząc gorzko.

— Jeżeli miłość twoja nie jest na tyle silną, by się wznieść ponad głupie ludzkie przesady — rzekł surowo — to między nami wszystkie skończone! Ha, rozumiam teraz wszystko! To bogactwo, które cię otacza, gdy zostaniesz żoną Hollistera, wygodne życie w zbytku i blasku, zaślępiają cię, nieszczęśliwa! Nie poznasz tego wszystkiego, by dzielić los ubożego czło-

wieks, który ci może chwycić tylko swoje serce!

— Zabijasz mnie niesłusznym swym oskarżeniem! — zawołała Helena szlochając. — Przysięgam ci Ryszardzie, że...

— Helenko, Helenko, gdzie jesteś? — ozwał się ostry, pełen nieśmiałości głos od strony domu.

— Boże drogi! Żegnaj mi Ryszardzie, żegnaj ukochany! Serce moje jest na zawsze twoje, ale życie me musi należeć do innego! Ryszard zakrył twarz rękami.

Nie chciał patrzeć na to, jak jego ukochana szła do innego mężczyzny, który wfał w swe prawa, wzywał ją do siebie.

— Co robiłaś w ogrodzie? — zapytał Hollister podejrzliwie, gdy jego piękna, młoda żona stanęła przed nim ze spuszczoną głową.

Idąc, zerwała szybko i zręcznie z jednego z krzaków różę i przypięła ją na piersiach.

— Zerwałam sobie tę oto różę, na pożegnanie!

— Ba, dam ci setki róż — rzekł Hollister niedbale. — Podaj mi rękę. Pokojówka czeka już na ciebie z płaszczem. Tylko prędko, prędko, moje ramaki niecierpliwiają się!

W korytarzu, który prowadził do wyjścia, pokojówka stanęła swą panią jedwabnym długim płaszczem i zarzuciła jej kosztowny koreonkowy szal na głowę, poczem Helena oparła się na ramieniu niecierpliwie czekającego na nią męża i wyszła na słońce.

Dwaj służący otworzyli bramę, przed którą stał zamknięty powóz, zaprzężony we wspaniałe ramaki.

Helena postawiła nogę na stopniu powozu, ale w tejże chwili usłyszała za sobą przeraźliwy okrzyk.

Obejrzała się. Przerażenie ją ogarnęło, zdawało jej się, że śni... Sidney Mac Hollister padł na ziemię nieprzytomny. Z piersi jego sterczał sztylet.

ROZDZIAŁ XIII.

Obowiązek ponad wszystko.

— Boże wielki, zamordowano go! — krzyknęła Helena.

W tej samej chwili ujrzała jakąś kobietę, która rzucając wzrokiem pełnym nienawiści na leżącego na ziemi Hollistera, poczęła uciekać.

Wskoczyła do zamkniętego fiakra, który jakby umyślnie przejeżdżał po wolninku przed srebrnym domem. W jednej chwili woźnica podciął konie, które ruszyły z miejsca błyskawicznie szybkością i zniknęły pod ród innych pojazdów, których pełno było w owej porze na ulicy.

Wszystko to stało się tak szalenie szybko, że Helena mogła tylko pomyśleć: Tam oto ucieka morderczyni! Nie zdołała jednak wydać ze siebie głosu, a temsamem zwrócić na swe odkrycie uwagi służących, którzy już podnosili z ziemi Hollistera. (C. d. n.)

Ogłoszenie!

Po przeprowadzonej na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27. grudnia 1924. Dz. U. Rz. P. № 114 poz. 1022 wstępnej rawizji koncesyj zakładów wódczanych wydane zostaną inwalidom wojennym koncesje na sprzedaż (wyszynk) napojów alkoholowych w następujących miejscowościach powiatu brodnickiego, działdowskiego i lubawskiego.

Nazwa miejscowości i ilość mających być wydanych koncesyj:

W powiecie lubawskim:		W powiecie brodnickim:	
Bielice	1 koncesja	Brodnica	6 koncesyj
Lipinki	1 "	Jabłonowo	2 "
Lubawa	2 "	Lidsbark	4 "
Łąkorz	1 "	Pląchoty	1 "
Montowo	1 "	Pokrzydowo	1 "
Newemiaso	4 "	W powiecie działdowskim:	
Rybno	1 "	Działdowo	2 koncesje
		Ilawa	1 "
		Płońnica	1 "

Inwalidzi Wojenni, którzy się o koncesję szynkarzką obiegają zamierzają, winni wnieść udokumentowane prośby prawidłowo ostemplowane do Urzędu Skarbowego Atycz i Monopolów Państwowych w Brodnicy w terminie do 10-go kwietnia 1927 r.

Pierwszeństwo, co do udzielenia koncesji, będą mieli inwalidzi wojenni o najwyższym procencie utraty zdolności do pracy.

Do podań o nadanie koncesji na sprzedaż (wyszynk) napojów alkoholowych załączone być mają następujące załączniki:

1. metryka urodzenia,
2. świadectwo przynależności lub obywatelstwa polskiego,
3. świadectwo mersalności wystawione przez policję lub Urząd Gminny nie dawniej jak przed dwoma mies.
4. poświadczenie właściciela lokalu, który petent na umieszczenie sprzedaży (wyszynku) napojów alkoholowych proponuje, że w razie uzyskania koncesji, lokalem tym będzie istotnie rozporządzał
5. dowód, że petent jest inwalidą, w myśl punktu a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27. grudnia 1924 Dz. U. Rz. P. № 114 poz. 1022.

Jeśli do prośby nie dołączono podanych wyżej załączników, może być ona już z tego tylko powodu nie brana pod rozwagę, jeśli jest jakikolwiek inny inwalida wojenny.

Brodnica, dnia 16. marca 1927 r.
Urząd Skarbowy Atycz i Monopolów Państwowych.

Wiadomości.

Nowemiaso, dnia 23 marca 1927.

Kalendarzyk. 23 marca, Sroda, Katarzyna, Wiktorjan, 24 marca, Czwartek, Jan Sarkander, km.
Wschód słońca g. 5 — 31 m. Zach. słońca g. 17 — 53 m.
Wschód księżycy g. 22 — 40 m. Zach. księżycy g. 11 — 3 m.

Z miasta i powiatu

Wieczornica Kasprowiezska.

Nowemiaso. W niedzielę, 20 bm. odbyła się w sali tat. gimnazjum wieczornica, celem uczczenia wielkiego poety, niedawno zmarłego Jana Kasprowicza. Na wstępie przedstawił nam kierownik zakładu p. Dr. Komassa życiorys poety i jego znaczenie dla Polski. Dobrze oddane były deklamacje (utwory Kasprowicza) przez uczniów zakładu, jak też śpiewy chorowe, piękny śpiew solowy p. prof. Machinki, przedewszystkiem „s graje mi fajareczko“, skomponowany przez p. prof. Machinkę, który swą piękną melancholijną melodią przypominał nam pieśni młodości. Punktem kulminacyjnym wieczornicy był wykład p. prof. Kulikowskiej na temat: „Analiza utworów Kasprowicza.“ W piękny, prawdziwie artystyczny sposób umiała szan. Prelegentka porwać serca słuchaczy i wyczarować w nich postać wielkiego poety, poznaliśmy duszę Kasprowicza, jego złotą duszę, złote serce, jego cierpienia i nadzieje, jego walki wewnętrzne i nareszcie spokój w Bogu. Błądził Kasprowicz, błądził do tego stopnia, że błądził Bogu — lecz nie błądził ze złosci, lecz można powiedzieć z miłości, ponieważ kochał ludzkość, kochał ten lud polski z całej duszy i nie mógł się pogodzić z tem, że nad gwiazdami królują Bóg, ojciec miłosierny, a na ziemi głód, wojna, nędza. Woła do Boga w swych utworach, prosi błaga, błzni — lecz w najgorszym rozgoryczeniu serca trafia go łaska Boża, poznaje swój błąd, szedł za daleko — żałuje, przeprosza, wraca do Boga jak ten syn marnotrawny i uznaje także w nie-szczęściach miłość Bożą i wartość moralną cierpienia. Szukał Kasprowicz spokoju w systemach panteistycznych; jak ów uczoney brahmin nad Gangesem marzył nad biedą i nędzą ludzką, jak rosyjski filozof Dostojewski w swych: „Braciach Karamazów“ zastanawia się nad przyczyną i celem bólów i cierpień — aż nareszcie znalazł spokój duszy jedynie w Bogu, a rozwiązanie kwestji cierpienia tylko w nauce kościoła katolickiego. W stosunku do życia Jana Kasprowicza można przytoczyć słowa św. Augustyna: „Dla siebie stworzyłeś nas Panie, niespokojne jest serce nasze, aż spocznie w Tobie.“

Kino Reform.

Nowemiaso. Jak się dowiadujemy, wyświetli tużniejsze kino w środę, dnia 23. bm. o godz. 8-mej wieczorem najmonumentalniejsza arcydzieło filmowe p. t. „Ostatnie dni Pompei“ według słynnej powieści Bulwera Lyttona w 2 serjach — 14 aktach. Emocjonująca, pełna dramatycznych momentów, akcja!

Znów dzikie obyczaje. — Najście wojskowych na redakcję.

Lwów, 20. 3. Wczoraj o godz. 19,25 do redakcji „Słowa Polskiego“ przybyło trzech oficerów 40 pp., mianowicie kapitan Bogdan Sołtyś, kpt. Franciszek Wąsowicz i kpt. Stanisław Łodziński, wyrażając życzenie zobaczenia się z redaktorem dr. Romanem Kordysem. Oficerowie wpuszczeni zostali bez przeszkód do gabinetu redakcyjnego. Tutaj kapitan Wąsowicz red. Kordysowi oświadczył, że dzisiejszy artykuł „Słowa Polskiego“ p. t. „Po wieczne czasy“ obraża nietylko p. Piłsudskiego, ale cały korpus oficerski. Przy tych słowach kapitan Wąsowicz usiłował red. Kordysa zniechęcić, ten go jednak odepchnął, poczem zażądał biletów

wizytowych. Przy szamotanin się kpt. Wąsowicz po strącał papiery z biurka, a dwaj koledy wydawali się jak gdyby chcieli przyjąć mu z pomocą. Po złożeniu biletów wizytowych oficerowie opuścili redakcję, która natychmiast zawiadomiła o fakcie dyrekcję policji i zastępcę dowódcy O. K.

Po najściu na redakcję „Słowa Polskiego“.

Prowincjonalny numer lwowskiego „Słowa Polskiego“ został skonfiskowany przez prokuratora o godz. 12 tej w nocy z powodu artykułu p. t. „Najście oficerów na redakcję „Słowa Polskiego“.

Dziesiąta rocznica rewolucji w Rosji.

Car Mikołaj II. zamordowany przez bolszewików na Syberji.

Aleksander Kiereński, premier i głównodowodzący wojskami rewolucyjnymi. Był pośrednio przyczyną śmierci Cara Mikołaja.

Niebywały przepych wystawy! Mistrzowska reżyserja! Rekonstrukcja Pompei wraz z słynnym cyrklem! Walki gladiatorów. Groźny wybuch wulkanu i trzęsienie ziemi. Część zdjęć w kolorach naturalnych. Film ten wystawiony kosztem 2.000.000 dolarów jest produkcją 1926 r. będzie kulturalnym pomnikiem całego cywilizowanego świata i spodziewamy się, że społeczeństwo tutejsze nie ominię tego tak wysoko cennego przedstawienia. Obie serie będą razem wyświetlane.

Podziękowanie.

Wawrowice. Publiczne podziękowanie, złożone mnie jako pracodawcy, przez Was, tutejszych robotników dominjalnych w № 34 „Drwęcy“, szczerą mi sprawiło radość. Z mej strony dziękuję Wam bardzo serdecznie, za chętną, sumienną i zgodną współpracę, która zawsze miłem dla mnie będzie wspomnieniem. Opaszczając Wawrowice, żegnam Was i życzę z całego serca jaknajlepszego powodzenia. Bogdański.

Z dalszych stron Polski.

Najpierw się rozhulał, a potem odebrał sobie życie.

Bydgoszcz. Dnia 14 3. godzinie 14,30 popelnit Tomasz Szalc, lat 23, samobójstwo przez zastrzelenie się z browninga w toalecie „Baru Angielskiego“ przy ulicy Gdańskiej, abiturjent Szkoły Rolniczej, pochodzący z majątku Skorky pod Podwoleczyskami (Malopolska). Przyczyna samobójstwa nieznaną. Szalc wszedł do lokalu, zajął miejsce przy stole, poprosił o podanie mu obiadu, następnie o kawałek papieru i pióra. Na podanym papierze skraślił następujące słowa: „Kochani Rodzice! Czuję to, że mam być zakatą waszego życia na przyszłość, wolę przedwcześnie przetrwać to. Wasz syn Tomasz Szalc“. Poczem wszedł do toalety i tam, opierając się o ścianę, wymierzył sobie w usta. Złotki odstawiono do kostnicy przy Szosie Szubińskiej.

W uzupełnieniu tego komunikatu dodajemy, iż Tomasz Szalc był uczniem miejscowej Szkoły Rolniczej. W ostatnich czasach zaczął prowadzić życie hulaszczę, tracąc otrzymywane z domu pieniądze i zapożyczając się u kolegów i znajomych. To życie doprowadziło go do stanu rozstroju nerwowego i wreszcie włożyło do ręki rewolwer, którym przeciął nici młodego życia.

Obyż to było przestroga dla innych!

Ogniste strzały.

Ugodzony strzałą p. Konrada Wierzbowskiego podejmuję takową. Jednocześnie składam w administracji „Drwęcy“ 10 zł na zakup sztandaru dla miejscowego towarzystwa Powstańców i Wojaków i strzelam w p. dr. Zerzego. Nowemiaso, 23. III. 1927.

B. Olszewski.

Ugodzony strzałą p. Konrada Wierzbowskiego podejmuję takową. Jednocześnie składam w administracji „Drwęcy“ 10 zł na zakup sztandaru dla miejscowego towarzystwa Pow. i Wojaków i strzelam w p. Jana Rogowskiego.

Nowemiaso, 23. III. 27.

B. Gęstwioki.

Ogniste strzały.

Ugodzony strzałą p. F. Kotewicza podejmuję takową, jednocześnie składam 10 zł do tutejszej kasy Kółka Rolniczego i strzelam w p. Teofila Rozenkiewicza.

Mikołajki, dnia 19. III. 1927 r.

Anozykowski.

Koronacja Matki B. Ostrobramskiej 2 lipca.

Jak już donosiliśmy, arcybiskup Jabrzykowski otrzymał z Watykanu dekret o koronacji cadownego obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej w Wilnie. Obecnie termin koronacji wyznaczony został na dzień 2 lipca br. W dniu tym odbędzie się w Wilnie szjad księty biskupów z całej Polski. Jednocześnie przybędą do Wilna liczne pielgrzymki wiernych. W uroczystościach weźmie udział p. Prezydent Rzeczypospolitej oraz członkowie rządu. Pracami przygotowawczymi do uroczystości będzie kierował ks. biskup Michalkiewicz i wojewoda wileński Raczkiewicz.

Szanghaj zajęty przez armję nacjonalistyczną.

Szanghaj, 21. 3. Oddziały armji nacjonalistycznej wkroczyły do Szanghaju, gdzie rozpoczął się strajk generalny.

Ruch towarzystw.

Nowemiaso. Zebranie Tow. Samodzielnych Rzemieślników odbędzie się w niedzielę 27 bm. o godz. 5 popoł. w lokalu p. Strehla.

O liczny udział wszystkich członków prosi Zarząd.

Zaproszenie do odnowienia przedpłaty „Drwęcy“.

Nowy kwartał przed drzwiami. Czas już najwyższy odnowić abonament „Drwęcy“.

Do czwartku już tylko przedkładają listowi kwit do przedpłaty. Najdogodniej oczywiście odnowić przedpłatę na cały kwartał z góry. W ten sposób już się ma spokój na trzy miesiące, ale oczywiście można też zamówić „Drwęcę“ tylko na jeden miesiąc, komu tak dogodniej.

„Drwęca“ kosztuje na kwartał 4,00 zł, z doręczeniem 4,50 zł, na miesiąc 1,35 zł, z doręczeniem 1,50 zł. Nie zbyt wielki to wydatek — a korzyść wielka. Bo z „Drwęcy“ dowiadujemy się nietylko, co się w świecie dzieje, a co w naszym kraju, ale też i najważniejsze zdarzenia i wypadki z naszej okolicy, bliższej i dalszej. Mamy nadzieję, że nietylko z Szan. naszych Abonentów dotychczasowych nikt nam nie ubędzie, ale że nadto zastęp ich się znacznie powiększy. Hasłem niech będzie: „Nietylko abonować ale i hartować!“

REDAKCJA.

Ostatnie wiadomości.

Warszawa, 23. 3. Według informacji „Głosu Prawdy“ na terenie województwa Łódzkiego P. S. L. „Plast“ rozwija b. intensywną działalność, przyczynając po raz pierwszy na większą skalę swą działalność na teren inteligencji miejskiej. W szeregu konferencji i zebraniach organizacyjnych biorą udział wybitni przywódcy m. in. prezes Witos.

Prezydent ulaskawił skazanego na karę śmierci przez sąd doraźny w Częstochowie wyrokiem z dnia 21 bm. Szczepana Łyko. Łyko skazany został na karę śmierci za zarabianie Jankiela Reibera w celach rabunkowych.

W dniu wczorajszym poseł Rzpłitej w Moskwie Patek odbył dłuższą konferencję z Prezydentem. Jest już rzeczą ustaloną, iż poseł Patek powróci do Moskwy w końcu b. tygodnia.

Wczoraj rozszła się w kołach politycznych pogłoska o wywiadzie, którego miał udzielić wicepremier Bartel jednemu z korespondentów zagranicznych. W wywiadzie tym wicepremier twierdził, iż kadencja sejmiku w każdym razie nie będzie zamknięta przed jej wpływem tj. w październiku.

Toruń. Wczoraj 22 bm. artystka Teatru Toruńskiego p. Teofila Żolopińska obchodziła 55-letni jubileusz swej pracy zawodowej. Na przedstawieniu sztuki „Grube ryby“ Bałuckiego, odegranej z udziałem jubilatki, wobec bar-

zo licznie zebranej publiczności składano życzenia zasłużonej i popularnej artystce, przy czym zarówno zespoły teatralne jak i publiczność zgłosiła sympatyczną „babcie“ nader życzliwą i wzruszającą owację. Poza towarzyskami pracy złożyli p. Żolopińskiej życzenia p. Wojewoda Pomorski Młodzianowski, Magistrat, Związek Artystów Scen Polskich, Teatr Narodowy w Warszawie, Poznaniu, Grudziądzu, Płocku, jak też Pola Negri, Kawecka i wiele innych osób z całej Polski.

Jubilatka otrzymała od Magistratu Torunia jako upominek kwotę 200 zł, prezenty od koleżanek i kolegów jak też wieńce i kilkanaście koszów kwiatów. Należy podkreślić, że p. Żolopińska do obecnej chwili bierze udział w pracy scenicznej i cieszy się uznaniem publiczności i krytyki. Podczas wojny występowała w teatrach żołnierskich a na czas plebiscytu na Górnym Śląsku. W Toruniu zaś pracuje od założenia Teatru polskiego po oswobodzeniu Pomorza.

Repertuar Teatru Miejskiego w Toruniu.
Czwartek: „Lohengrin“.
Piątek: Teatr zamknięty.

Kurs dolara.

Warszawa, 23. 3. Dolar 8.93¹/₄. Tendencja utrzymana.

Za 100 zł w Gdańsku 57.40—57.55.

Za redakcję odpowiedzialny: W. Stawicki w Nowemmieście.

Gielda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 21. 3.

Zyto	41.50—42.50
Pszenica	52.00—55.00
Jęczmień browarowy	33.75—35.75
Jęczmień na paszę	31.00—34.00
Owies	33.50—34.50
Mąka tyt. 70 %	61.00—
Mąka pszenna 65 %	77.00—79.00
Ospa żytnia	27.50—28.50
Ospa pszenna	28.00—

Gielda pieniężna.

Warszawa, 21. 3. 1927.

1 funt angielski	49.56	—
100 frank. frank.	35.12	—
100 frank. szwajc.	172.05	—
100 koron czeskich	26.57	—

REKLAMA jest dźwignią handlu

za anons opłaca się raz tylko! —
klientelę zyskuje się na zawsze!

ogłaszajcie w „DRWĘCY“

Białobłoty, poczta Montowo 3.

oddaje silne kłaczki iris germanica lila, po 20 gr., 100 szt. 16 50. Pozatem lilium candidum (lilia biała pachnąca) cebulki po 60 gr., 10 szt. 5 zł. Silne wysadki chrysanthemum maximum (małgorzatkę białą) wielkokwiatowe po 10 gr., 100 szt. 8 zł.

Podziękowanie.

Za tak liczne dowody szczerego współczucia z powodu tak bolesnej straty najukochańszego męża, drogiego i troskliwego ojca, brata, zięcia, szwagra i wujka składamy Wielbnemu Duchowieństwu, siostrze Miłosierdzia oraz wszystkim, którzy w jaki bądź sposób oddali ostatnią przysługę, na tej drodze najserdeczniejsze

„Bóg zapłać“!

Nowemiasto, 22 marca 1927.

Rodzina Kalinowskich.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

Dnia 29. marca br. o godzinie 11-iej przed połud. będę sprzedawał u p. Gallńskiego w Cichem za gotówkę najwięcej dającymu:

1 maszynę do szycia.

Ciche, dnia 21 marca 1927 r.

Olszewski, woźny.

Przetarg.

Wydział powiatowy w Nowemmieście nad Drwęcą

oddaje w drodze publicznego przetargu prace brukarskie (wyłącznie dostawy wszelkiego materiału i to:)

- około 8000 m² ułożenia półbruku na podłożu piaskowym na bieżącej nawierzchni na szosie państwowej Nowemiasto—Niem. Brzozie przy Nowemmieście,
- około 8000 m² ułożenia normalnego bruku na szosie powiatowej z Krotoszyń do Szwarcenowa w Krotoszyń,
- około 1500 m² zwykłego bruku na szosie powiatowej z Nowogomiasta do Rybna w Kuligach,

Oferty należy złożyć w piśmie i opieczetować, z napisem:

- Oferta na prace brukarskie w Nowemmieście
- „ „ „ w Krotoszyń
- „ „ „ w Kuligach

należy złożyć do dnia 5-go kwietnia rb. do godziny 12-tej w biurze Powiatowego Zarządu Drogowego w Nowemmieście n. Drwęcą, gdzie też można nabyć ślepe kosztorysy oraz uzyskać informacji co do wykonania poszczególnych prac.

Do oferty należy dołączyć list gwarancyjny opiewający na 5 % od sumy kosztorysowej wpłaconej do Banku publicznego na rachunek Wydziału Powiatowego w Nowemmieście n. Drwęcą jako wadium.

Nowemiasto, dnia 18-go marca 1927 r.

Starosta,

Bazanowski.

We wtorek, dnia 29. marca br. o godz. 10 przed poł. odbędzie się

dobrowolna licytacja maszyn i narzędzi rolniczych

zależnych do p. Bogdańskiego z Wawrowa, licytacja odbędzie się na podwórzu p. W. Jędrzejewskiego.

Dla chorych, rekonwalescentów, matokrwistych i karmiących matek

KARAMEL
PIWO PEŁNE

Piwo wyrobione przy
użyciu cukru

BROWAR TORUŃSKI
W TORUNIU

Szanownej Klijenteli podaję do łaskawej wiadomości, iż

objąłem zastępstwo
na powyższe piwo

na Lubawę i okolice i polecam takowe po cenach oryginalnych.

Z poważaniem

Ludwik Stienss, Lubawa,
Rynek, telef. 34.

Szan. Publiczności Nowogomiasta i okolicy podaję do łaskawej wiadomości, iż dnia 12-go marca br.

uruchomiłem

warsztat mechaniczno-ślusarski

przy ul. Jagellońskiej nr. 10 u p. Kurlikowskiego w podwórzu — Wykonuję wszelkie reperacje w zakresie mechaniczny wchodzące: maszyn rolniczo-gospodarczych, maszyn do szycia, centrifug, rowerów, samochodów, i motocykli, także broń myśliwską, na życzenia odnawianie broni. Wykonuję prace mi powierzono solidnie i po cenach bardzo przystępnych — Proszę o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa, kreślę z poważaniem

ST. KUJAWA, NOWEMIASTO.

Uczciwą i rzetelną
SŁUŻACĘ

która samodzielnie gotuje poszukuje od 1. maja br.

M. ZIMNA, Nowemiasto,
Rynek.

UCZNIA

uczniwego, mającego ochotę uczyć się malarstwa przyjmę

od zaraz **L. KOTŁOWSKI,**
Nowemiasto, Mostowa 10.

KINO REFORM :: HOTEL POLSKI

W środę, dnia 23. bm., o godz. 8-mej wiecz.

Najmonumentalniejszy film świata p. t.

„Ostatnie dni Pompei“

według słynnej powieści: „Bulwera Lyttona“
w 2 serjach — 14 aktach. Całość w jednym programie!

Część zdjęć w kolorach naturalnych.

W rolach głównych:

Bernard Goetzke, Michał Varkonyi, hr. Rina
de Liguoro i Marja Korda.

Gospodarstwo

17 morgów dobrej ziemi, budynki maszynowe w dobrym stanie przy szosie, bez lub z inwentarzem od zaraz na sprzedaż.

Kulwicki, Mroczo.

Posiadłość

42 morg, w tem 3 morgi łąki, jest od zaraz na sprzedaż.

Fr. Józefowicz,
Szczebankowo.

Słomę

zdrową ma na sprzedaż

Nadolny, Montowo.

AGENTÓW

Poszukuje się dzielnych i sumiennych

do sprzedaży maszyn do szycia, firmy „Singer“.

Żądana kaucja lub poręczenie i świadectwo moralności jak również świadectwo ostatniego zajęcia. (Termin spłaty na maszyny „Singer“ 18—20 miesięcy)

Singer Sewing Mach. Comp.

Brodnica, ul. Mostowa 7.

Reprezentant **K. Steika.**

LINY

do dzwoniów w różnych grubościach, do rybolóstwa w różnych długościach, dla straży pożarnej, dla kominiarstwa i dla rolnictwa w rozmaitych gatunkach z czystych konopi wykonuje

P. ZIMMA,

Nowemiasto, Okólna 12

powroźnia konopniana.

Wierzby

do obsadzenia dróg i bagien również i **SŁOMĘ** ma na sprzedaż.

Majątek Gierłoż.

Ma na sprzedaż
pompe kompletną,
maszynę do szycia
i psa polowego w
pierwszym polu

St. Myszkowski,
Lubawa, ul. Grunwaldzka.

Polecam drzewka owocowe

które wychowałem w Lubawie-odmiany te, które w naszej okolicy nie chorują

Franc. Chraplak, ogrodnik
Lubawa.

Mam od zaraz na sprzedaż
110 morgów

ZIEMI

w tem 14 morgów łąki, budynki maszynowe, żywy i martwy inwentarz.

Szymon Giuchowski
Świnlaro, pow. Lubawski.

Wysadki truskawek

wczesnej, olbrzymiej odmiany, bardzo obficie plonujące; również kaczki jaja ma do oddania.

Maj. Gierłoż Polska.

Dziewczyne

do kuchni poszukuje

Rostowa, Nowemiasto.

Rynek.

Dzielną ekspedjentkę

poszukuje od zaraz

K. WIERZBOWSKA,
Nowemiasto, Rynek.